

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સંત્રાત પરીક્ષા જુલાઈ - 2015

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE) Numerical Code: 0034
પાઠ્યક્રમ : દૂરવર્તી શિક્ષણનો વિકાસ અને તત્ત્વદર્શન (ES-311) Numerical Code: 0200
તારીખ : 20/07/2015 નોંધણી નંબર : _____
સમય : 11.00 to 02.00
સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે. કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન -1 ગમે તે એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. દૂરવર્તી શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી દૂરવર્તી શિક્ષણના કર્કાર્મો અને મર્યાદાઓ પર સવિસ્તાર ચર્ચા કરો
2. દૂરવર્તી શિક્ષણ એક અસરકારક અને હેતુલક્ષી પ્રક્રિયા છે. નીચેના મુદ્દાના આધારે ચર્ચા કરો.
  1. સુસંસ્કૃત સમાજનું નિર્માણ, 2. બિનસાંપ્રદાયિકતાની સમાજ માટેની કેળવણી

પ્રશ્ન -2 નીચેના માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નનો આશરે 300 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. દૂરવર્તી શિક્ષણના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.
2. ચીનના દૂરવર્તી શિક્ષણની વિશેષતાઓ ચર્ચો
3. દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અધ્યાપક અને અધ્યેતાના સંબંધોનો ખ્યાલ આપો.
4. ભારતમાં દૂરવર્તી શિક્ષણના વિકાસની ચર્ચા કરો.
5. પત્રાચાર શિક્ષણના તાત્વિક પાસાનો ખ્યાલ આપો.
6. વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં દૂરવર્તી શિક્ષણની ઉપયોગીતા સમજાવો.
7. કોમન વેલ્થ ઓફ લર્નિંગ(COL) પર ટૂંકનોંધ લખો.

પ્રશ્ન -3 નીચેના માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. દૂરવર્તી શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી દૂરવર્તી શિક્ષણનું કાર્ય સવિસ્તાર સમજાવો.
2. દૂરવર્તી શિક્ષણના સુધારાવાદી લઘુત્તમ કાર્યક્રમો કયા કયા છે? તેની ચર્ચા કરી સામાજિક પરિવર્તનમાં દૂરવર્તી શિક્ષણની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સંત્રાત પરીક્ષા જુલાઈ - 2015

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE) Numerical Code: 0034
પાઠ્યક્રમ : સ્વઅધ્યયન માટેની મુદ્રિતસામગ્રીની રૂપરેખા અને વિકાસ (ES-312) Numerical Code: 0201
તારીખ : 20/07/2015 નોંધણી નંબર : _____
સમય : 03.00 to 06.00 કુલ ગુણ : 75
સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

પ્રશ્ન -1 ગમે તે એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. વિષયવસ્તુ સામગ્રીને વ્યવસ્થિત કરવાના માપદંડોનો ખ્યાલ આપી વિષયવસ્તુ રજૂ કરવાની પદ્ધતિની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. ચર્ચા કરો
2. અધ્યયનની પાયાની શરતો જણાવી સ્કિનરના કારક અભિસંધાનના સિદ્ધાંતની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન -2 નીચેના માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નનો આશરે 300 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. પ્રત્યાયાનનો એએન્જીનિયરીંગ નમુનો સમજાવો.
2. સ્વ-અધ્યયનના જૂદા-જૂદા પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
3. દૂરવર્તી શિક્ષણ માટેની અધ્યયન સામગ્રીની ચર્ચા કરો.
4. મુક્ત વિશ્વ વિદ્યાલયનું સ્વરૂપ અને તેની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો
5. સ્વમુલ્યાંકન માટેના પ્રશ્નોના લાભા-લાભ ચર્ચો.
6. દૂરવર્તી શિક્ષણ કેન્દ્રના કો-ઓર્ડિનેટર તરીકેની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
7. પૌઢ વિદ્યાર્થીઓની ખાસિયતો વર્ણવો.

પ્રશ્ન -3 નીચેના માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. પાઠ્યક્રમ આયોજનના વિવિધ તબક્કાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
2. તંત્ર પ્રણાલીનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી અભ્યાસક્રમ આયોજનમાં તંત્ર પ્રણાલી અભિગમની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સંત્રાત પરીક્ષા જુલાઈ – 2015

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE) Numerical Code: 0034
પાઠ્યક્રમ : અધ્યેતા સહાયક સેવાઓ (ES-313) Numerical Code: 0202
તારીખ : 22/07/2015 નોંધણી નંબર : _____
સમય : 11.00 to 2.00
સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે. કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન -1 ગમે તે એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉતર લખો (25)

1. IGNOU ના શૈક્ષણિક કાઉન્સેલરનાં મુખ્ય કાર્યો જણાવી સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
2. દૂરવર્તી શિક્ષણમાં કાઉન્સેલિંગ એટલે શું? કાઉન્સેલરના ગીનો અને કૌશલ્ય પર સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન -2 નીચેના માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નનો આશરે 300 શબ્દોમાં ઉતર લખો (25)

1. અધ્યેતા સહાયક સેવાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી અર્થ સમજાવો.
2. દૂરવર્તી શિક્ષણના વિદ્યાર્થી માટે પ્રત્યક્ષ બેઠકનું મહત્વ સમજાવો.
3. દૂરવર્તી અભ્યાસ કેન્દ્રનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
4. દૂરવર્તી શિક્ષક માટેના આવશ્યક પ્રત્યાયનોનો ખ્યાલ આપો.
5. સ્વઅધ્યયન માટેની SQ3R પદ્ધતિની ઉપયોગિતા સમજાવો.
6. ઇન્દિરાગાંધી મુક્ત વિશ્વવિદ્યાલયની શિક્ષણ પદ્ધતિનો ખ્યાલ આપો.
7. દૂરવર્તી શિક્ષણના એક સારા સહાયક તરીકેના ગુણોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન -3 નીચેના માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉતર લખો (25)

1. પરંપરાગત વર્ગખંડ અને દૂરવર્તી શિક્ષણના અભ્યાસ કેન્દ્ર વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ સાથે વિસ્તારથી સમજાવો.
  2. સલાહ એટલે શું? દૂરવર્તી શિક્ષણમાં સલાહનું મહત્વ સમજાવી તેના પ્રકારોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સંત્રાત પરીક્ષા જુલાઈ - 2015

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE) Numerical Code: 0034
પાઠ્યક્રમ : દૂરવર્તી શિક્ષણનું વ્યવસ્થાપન (ES-314) Numerical Code: 0203
તારીખ : 22/07/2015 નોંધણી નંબર : _____
સમય : 03.00 to 06.00
સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે. કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન -1 ગમે તે એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. એક સફળ મેનેજર પાસે અપેક્ષિત ક્યાં ક્યાં વ્યાવસાયિક કૌશલ્યો હોવાં જોઈએ? તેની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
2. પરિવર્તન એટલે શું? વ્યવસ્થાપન પરિવર્તનમાં પરીવર્તકની ભૂમિકા અને કૌશલ્યોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન -2 નીચેના માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નનો આશરે 300 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. દૂરવર્તી શિક્ષણ પરિષદનાં કર્યો વર્ણવો.
2. પરિવર્તનના અભિગમો સમજાવો.
3. પ્રણાલીગત યુનિવર્સિટીની તુલનામાં ઇન્જુના અભ્યાસક્રમનું માળખું સમજાવો.
4. પરીવર્તક માટેનાં આવશ્યક કૌશલ્યોની ચર્ચા કરો.
5. સંસ્થા રચના માટેના આદર્શ વ્યવસ્થાપનની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો
6. ઉચ્ચતર દૂરવર્તી શિક્ષણની કોઈ એક સંઘ પ્રણાલીનો ખ્યાલ આપો.
7. દૂરવર્તી શિક્ષણની આયોજનની પ્રક્રિયાના પ્રથમ સોપાન તરીકે જરૂરિયાતોનું પૃથકરણનું સ્વરૂપ ચર્ચો.

પ્રશ્ન -3 નીચેના માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. સકલન એટલે શું? સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી આંતર વિભાગીય સકલનમાં મેનેજરની ભૂમિકા પર સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
  2. સંસ્થા રચનાનો અર્થ સમજાવી શૈક્ષણિક સંદર્ભમાં સંસ્થાકીય માલખની રચના અંગેના સિદ્ધાંતોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સંત્રાત પરીક્ષા જુલાઈ - 2015

અભ્યાસક્રમ	: પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE) Numerical Code: 0034
પાઠ્યક્રમ	: દૂરવર્તી શિક્ષણ માટે પ્રત્યાયન તકનીકી (ES-318) Numerical Code: 0204
તારીખ	: 24/07/2015 નોંધણી નંબર : _____
સમય	: 11.00 to 02.00
સૂચના	: (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે. કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન -1 ગમે તે એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. પ્રત્યાયનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા ઉદાહરણ આપી સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
2. અધ્યયન હેતુઓના સંદર્ભમાં શિક્ષણના વિવિધ માધ્યમોનાં સ્વરૂપ અને માધ્યમોની યથાર્થતાની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન -2 નીચેના માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નનો આશરે 300 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. ભારતમાં આકાશવાણીનો ઉદ્ભવ અને વિકાસનો ખ્યાલ આપો.
2. ટેલીવીઝન કાર્યક્રમના નિર્માણમાં સકલાનનું મહત્વ સમજાવો.
3. દૃશ્ય-શ્રાવ્ય કાર્યક્રમો માટે સ્ક્રિપ્ટ લેખનની શૈલી અને ગોઠવણી સમજાવો.
4. માધ્યમ તરીકે ઓડિયો ટેપ્સના લાભ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો.
5. કમ્પ્યુટરમાં હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
6. પ્રત્યાયન તકનીકી પૂરી પાડવામાં નડતી સમસ્યાઓ ચર્ચો.
7. સ્ટુડિયો રેકોર્ડિંગ વિષે ટૂંકનોંધ લખો.

પ્રશ્ન -3 નીચેના માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો (25)

1. દૂરવર્તી શિક્ષણના સંદર્ભમાં વિવિધ માધ્યમોની ભૂમિકા ઉદાહરણ આપી વિસ્તારથી સમજાવો.
2. દુરસંચાર પાઠ્યસામગ્રી અને વિડીયો પાઠ્યસામગ્રી વચ્ચેનો તફાવત સવિસ્તાર સમજાવો.
